

สิทธิในการรับทราบข้อกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542
: ศึกษาการดำเนินคดีอาญาเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ชัยณรงค์ เตโซ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปริทัศน์ พนมยงค์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
พ.ศ. 2558

**Right to be Informed of the Charge of Organic Act on Counter
Corruption B.E. 2542 : Study of the Criminal Proceedings
against State official**

Chainarong Techo

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws**

Department of Law

Pridi Banomyong Faculty of Law, Dhurakij Pundit University

2015

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	11
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	12
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	12
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	13
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
2. แนวความคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการแจ้งข้อกล่าวหา การถามคำให้การ	
การคุ้มครองสิทธิผู้ถูกกล่าวหา และหลักประกันการมีตัวผู้ถูกกล่าวหา.....	14
2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับระบบงานยุติธรรมทางอาญา.....	14
2.1.1 ทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรม.....	15
2.1.2 ทฤษฎีกระบวนการนิติธรรม.....	16
2.2 การแจ้งข้อกล่าวหาและถามคำให้การ.....	18
2.2.1 ความหมายของการแจ้งข้อกล่าวหา.....	20
2.2.2 ลักษณะของข้อกล่าวหา.....	22
2.2.3 วัตถุประสงค์และความสำคัญของการแจ้งข้อกล่าวหา.....	22
2.2.4 วัตถุประสงค์ และความสำคัญของการถามคำให้การผู้ถูกกล่าวหา.....	25
2.2.5 ขั้นตอนและวิธีการแจ้งข้อกล่าวหาและถามคำให้การผู้ถูกกล่าวหา.....	28
2.2.6 สิทธิของผู้ถูกกล่าวหาในการถามคำให้การ.....	31
2.3 แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา.....	36
2.3.1 สิทธิในการต่อสู้คดี.....	37
2.3.2 หลักฟังความทุกฝ่าย.....	38
2.3.3 หลักความเสมอภาคต่อหน้ากฎหมาย.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.3.4 การคุ้มครองสิทธิตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางแพ่ง (พลเมือง) และสิทธิทางการเมือง ค.ศ. 1976.....	45
2.3.5 การคุ้มครองสิทธิตามระบบกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.....	48
2.3.6 หลักประกันการมีตัวผู้ถูกกล่าวหา.....	53
2.4 แนวคิด และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินคดีทุจริตตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 (และแก้ไขเพิ่มเติม).....	57
2.4.1 ความเป็นมาของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 (และแก้ไขเพิ่มเติม).....	58
2.4.2 กระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช.....	60
2.4.3 การดำเนินคดีในศาลกับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองตามมาตรา 275 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.....	71
2.4.4 แนวคิดและหลักเกณฑ์การแจ้งข้อกล่าวหาและถามคำให้การ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. 2542 (และแก้ไขเพิ่มเติม).....	73
2.5 แนวคิดในการดำเนินการทางอาญาและการดำเนินการทางวินัย.....	84
2.5.1 แนวคิดในการดำเนินการทางอาญา.....	85
2.5.2 แนวคิดในการดำเนินการทางวินัย.....	86
2.5.3 ข้อแตกต่างระหว่างกฎหมายอาญากับกฎหมายวินัย.....	88
2.5.4 การไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งอาญาและวินัย.....	90
3. หลักการดำเนินคดีอาญาในความผิดเกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ และการพิจารณา และสืบพยานลับหลังจำเลยตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของฝรั่งเศส.....	92
3.1 การดำเนินคดีอาญาในความผิดเกี่ยวกับการทุจริตในประเทศญี่ปุ่น.....	93
3.1.1 หลักการดำเนินคดีอาญา.....	95
3.1.2 การแจ้งข้อกล่าวหาและถามคำให้การ.....	99
3.1.3 พยานหลักฐานที่ได้มาจากการแจ้งข้อกล่าวหาและถามคำให้การ โดยไม่ชอบ.....	103

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.2 การดำเนินคดีอาญาในความผิดเกี่ยวกับการทุจริตเขตการปกครองพิเศษฮ่องกง.....	104
3.2.1 การดำเนินคดีอาญาในความผิดเกี่ยวกับการทุจริต.....	105
3.2.2 การแจ้งข้อกล่าวหาและถามคำให้การ.....	109
3.3 การพิจารณาคดีและสืบพยานลับหลังจำเลยตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ของฝรั่งเศส.....	111
3.3.1 หลักทั่วไปในการดำเนินคดีอาญา.....	111
3.3.2 ประเภทความผิดและโทษ.....	112
3.3.3 การพิจารณาคดีโดยไม่มีตัวจำเลยกรณีหลบหนี.....	116
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบ ความสำคัญ การแจ้งข้อกล่าวหาและการถามคำให้การ หลักการมีตัวผู้ถูกกล่าวหาในการฟ้องคดี และการพิจารณาคดีลับหลังจำเลย กับการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช.....	122
4.1 วิเคราะห์หลักกฎหมายเกี่ยวกับการแจ้งข้อกล่าวหาและการถามคำให้การ การมีตัวผู้ถูกกล่าวหาในการฟ้องคดี และการพิจารณาคดีลับหลังจำเลย.....	123
4.1.1 หลักกฎหมายเกี่ยวกับการแจ้งข้อกล่าวหาและการถามคำให้การ.....	124
4.1.2 หลักกฎหมายเกี่ยวกับการมีตัวผู้ถูกกล่าวหาในการฟ้องคดี และการพิจารณาคดีลับหลังจำเลย.....	144
4.2 วิเคราะห์ปัญหาในการแจ้งข้อกล่าวหาและการถามคำให้การ ในการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช.....	150
4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการแจ้งข้อกล่าวหาและถามคำให้การระหว่างประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญากับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม.....	155
4.3.1 ความหมายของการแจ้งข้อกล่าวหา.....	156
4.3.2 วิธีการและขั้นตอนการแจ้งข้อกล่าวหาและถามคำให้การผู้ถูกกล่าวหา.....	158
4.4 วิเคราะห์การคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา ในการรับทราบข้อกล่าวหา และการถามคำให้การตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม.....	163
4.4.1 การคุ้มครองสิทธิตามหลักสากล.....	164

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.4.2 การคุ้มครองสิทธิตามหลักรัฐธรรมนูญ.....	165
4.4.3 การคุ้มครองสิทธิตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.....	167
4.4.4 การคุ้มครองสิทธิตามระบบงานยุติธรรมทางอาญา.....	168
4.4.5 ผลกระทบในการต่อสู้คดีในชั้นศาล.....	170
4.5 วิเคราะห์เปรียบเทียบการแจ้งข้อกล่าวหาและการถามคำให้การในความผิด เกี่ยวกับการทุจริตของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และต่างประเทศ.....	172
4.6 ความสมบูรณ์และความชอบด้วยกฎหมายของการไต่สวนข้อเท็จจริง ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และผลกระทบถึงอำนาจฟ้อง.....	175
4.7 วิเคราะห์หลักการมีตัวผู้ถูกกล่าวหาและการฟ้องโดยไม่มีตัวผู้ถูกกล่าวหา ตามกฎหมายไทยและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส.....	179
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	183
5.1 บทสรุป.....	183
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	187
บรรณานุกรม.....	188
ประวัติผู้เขียน.....	195